

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obo/10/2020
Identifikačné číslo spisu: 6004111965
Dátum vydania rozhodnutia: 27.10.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6004111965.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Lenky Praženkovej v spore žalobcu Ing. Ernesta Mesároša, so sídlom správcovskej kancelárie SNP 269/13, 962 31 Sliač, správcu konkurznej podstaty úpadcu APIS a.s. „v konkurze“, so sídlom Robotnícka 841, 039 01 Turčianske Teplice, IČO: 30 222 419, proti žalovanému FANTÁZIA Kereskedelmi Korlátolt felelősségű társaság „felszámolás alatt“, so sídlom Szent István krt. 18 fszt. 3, 1137 Budapešť, Maďarsko, reg. č.: 01-09-269700, t. č. právne neexistujúci subjekt, o určenie, že žalovaný nemá proti úpadcovi vykonateľnú pohľadávku, o odvolaní spoločnosti KISZNER-FŐ Korlátolt Felelősségű Társaság, so sídlom Késmárk utca 32, 1158 Budapešť, Maďarsko, reg. č.: 01-09-197004, zastúpenej Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Hlavná 31, 917 01 Trnava, IČO: 36 865 281, proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 55Cbi/70/2004-860 zo 16. septembra 2020, takto

rozhodol:

O d v o l a n i e

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 55Cbi/70/2004-860 zo 16. septembra 2020 konanie zastavil a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2 Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že z údajov obchodného registra Maďarska súd prvej inštancie zistil, že žalovaná spoločnosť bola po skončení likvidácie dňa 03.04.2020 vymazaná z obchodného registra. Vzhľadom k tomu, že žalovaný zanikol počas konania bez právneho nástupcu skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 64 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) konanie zastavil.

3 Poukázal tiež na to, že keďže v spore zistil skutočnosť, pre ktorú bolo potrebné ex offo konanie zastaviť, nerozhodoval už o návrhu tretej osoby, aby vstúpila do konania na miesto doterajšieho žalovaného. Obsahom práva domáhať sa ochrany svojho práva zákonom ustanoveným postupom pred súdom alebo iným orgánom je aj právo účastníka, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa platnej a účinnej právnej normy majúcej svoj základ v právnom poriadku Slovenskej republiky (napr. nález Ústavného

súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 77/2002 z 27.11.2002, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 362/2017 z 15.06.2017). Podľa procesných predpisov účinných od 1. júla 2016 môže v konaní navrhnúť prístupenie a zmenu subjektov len žalobca (§ 79 a § 80 v spojení s § 470 ods. 1, 2 CSP).

4 K zastaveniu konania došlo z dôvodu, že počas konania žalovaný zanikol bez právneho nástupcu, čo malo za následok nepoužiteľnosť § 256 CSP. Súd preto v zmysle čl. 4 ods. 1 CSP pristúpil v spore k aplikácii § 257 CSP, pretože mal za to, že stav, ktorý v konaní nastal, je výnimočný a žiadnej zo strán preto nepriznal nárok na náhradu trov konania.

5 Napokon súd prvej inštancie poukázal aj na to, že po rozhodnutí odvolacieho súdu došlo k ďalšej zmene v osobe správcu úpadcu, pričom v prebiehajúcom civilnom sporovom konaní zmena v osobe správcu podstaty nepredstavuje zmenu subjektu, o ktorej by mal súd procesne rozhodovať (§ 80 CSP) a nepredstavuje ani právne nástupníctvo (§ 64 CSP). Súd prvej inštancie preto pokračoval ďalej v konaní na strane žalobcu s novým správcom podstaty bez toho, aby o tejto skutočnosti vydal procesné rozhodnutie.

6 Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie spoločnosť KISZNER-FŐ Koriátolt Felelősségű Társaság, so sídlom Késmárk utca 32, 1158 Budapešť, Maďarsko, reg. č.: 01-09-197004 (ďalej aj „odvolateľ“ alebo „spoločnosť KISZNER-FŐ“) s návrhom, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „odvolací súd“) napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alternatívne aby napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil.

7 Odvolateľ namietal, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, je vydané v rozpore s publikovanou a nepublikovanou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) a tiež v rozpore s ústavným právom na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Uviedol, že návrh na zmenu účastníka na strane žalovaného bol doručený súdu prvej inštancie dňa 23. mája 2016, pričom súd prvej inštancie o tomto návrhu nedokázal rozhodnúť v súlade so zákonom ku dňu 03.04.2020. Poukázal na stanovisko NS SR sp. zn. IObdoV/45/2007 (R 29/2010), pričom princípy prezentované NS SR v danom rozhodnutí je možné aplikovať aj v prípade zániku subjektu bez právneho nástupcu na strane žalovaného. Postup súdu prvej inštancie, ktorý nerozhodol o zmene účastníkov konania pred výmazom pôvodného účastníka z obchodného registra, je nesprávny. Týmto postupom bolo odvolateľovi odňaté právo na spravodlivý proces. Rozhodujúcim momentom pre zastavenie konania, resp. pokračovanie v konaní je právna spôsobilosť byť stranou sporu v čase, keď bol podaný návrh na zmenu účastníka na strane žalovaného, ak v tomto momente žalovaný a aj žalobca existovali. Odopretím práva na prístup k súdu je, ak súd konanie zastavil pre zánik žalovaného po podaní návrhu na zmenu účastníka na strane žalovaného, ak zároveň tento zánik strany sporu nastal až po doručení návrhu na zmenu účastníka.

8 Pokiaľ súd prvej inštancie konanie aj napriek tomu zastavil, rozhodol nezákonným spôsobom a porušil ústavné právo odvolateľa na prístup k súdu. Odvolateľ návrh na zmenu účastníka na strane žalovaného kvalifikovaným spôsobom podal už v roku 2016, pričom k zániku žalovaného podľa argumentácie súdu prvej inštancie malo dôjsť až v roku 2020.

9 Najvyšší súd Slovenskej republiky (ako súd odvolací) po prejednaní odvolania bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

10 Podľa ustanovenia § 355 ods. 2 CSP, proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákona pripúšťa.

11 Podľa ustanovenia § 357 písm. a/ CSP, odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zastavení konania.

12 Podľa ustanovenia § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

13 Odvolanie spoločnosti KISZNER-FŐ smeruje síce proti uzneseniu, proti ktorému zákon (Civilný sporový poriadok) odvolanie pripúšťa (§ 357 písm. a/ CSP), avšak odvolanie nie je podané oprávneným subjektom v zmysle § 359 CSP.

14 Spoločnosť KISZNER-FŐ nie je stranou predmetného sporu napriek tomu, že dňa 23. mája 2016 podala na súde prvej inštancie návrh na zmenu žalovaného. O predmetnom procesnom návrhu rozhodol

súd prvej inštancie uznesením č. k. 55Cbi/70/2007-870 z 8. októbra 2020 tak, že návrhu na zmenu účastníka konania nevyhovel. Aj toto uznesenie napadala spoločnosť KISZNER-FŐ odvolaním. V tomto prípade však odvolanie smeruje proti uzneseniu, proti ktorému zákon odvolanie neprípúšťa (§ 357 CSP a contrario), preto sa uplatní pravidlo zakotvené v ustanovení § 238 ods. 2 CSP, podľa ktorého, ak proti uzneseniu nemožno podať odvolanie alebo sťažnosť, je právoplatné doručením. Proti uzneseniu, ktorým sa nevyhovel návrhu na zmenu žalovaného, nemožno podať sťažnosť, lebo tá je prípustná len proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktoré vydal súdny úradník (§ 239 ods. 1 CSP). V posudzovanom prípade však rozhodla sudkyňa. Z ustanovenia § 357 CSP zároveň vyplýva, že predmetné uznesenie nemožno napadnúť ani odvolaním (jedná sa o tzv. objektívnu neprípustnosť odvolania). Uznesenie súdu prvej inštancie z 8. októbra 2020 (o nevyhovení návrhu na zmenu žalovaného) tak nadobudlo právoplatnosť dňa 22. októbra 2020, t. j. jeho doručením (odvolanie proti tomuto uzneseniu nemá odkladný účinok - poznámka odvolacieho súdu) a spoločnosť KISZNER-FŐ sa nestala žalovaným namiesto zaniknutej spoločnosti FANTÁZIA Kereskedelmi Korlátolt felelősségű társaság „felszámolás alatt“, so sídlom Szent István krt. 18 fszt. 3, 1137 Budapešť, Maďarsko, reg. č.: 01-09-269700.

15 V danom prípade nie je možné aplikovať ani ustanovenie § 365 ods. 2 CSP, podľa ktorého odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 ods. 1 CSP, ak táto mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Okrem toho, že uznesenie o nevyhovení návrhu na zmenu žalovanej bolo vydané až po rozhodnutí o zastavení konania (teda mu nepredchádzalo), hlavným dôvodom, pre ktorý nemožno predmetné ustanovenie aplikovať, je, že uznesenie o zastavení konania nie je rozhodnutím vo veci samej. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že odvolanie proti napadnutému uzneseniu zo 16. septembra 2020 bolo podané neoprávnenou osobou. Z tohto dôvodu odvolací súd odvolanie podľa ustanovenia § 386 písm. b/ CSP odmietol.

16 Uznesenie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu je dovolanie prípustné (§ 420 CSP), ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Oprávneným subjektom na podanie dovolania je strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP v spojení s § 424 CSP).

Podľa ust. § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia veci (§ 432 CSP).

Podľa ust. § 429 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.